Vaata pilte www.jt.ee

Sanna Kondas (ees keskel) on neli hooaega vorminud Paide naiste koordinatsiooni, painduvust ja graatsilisust.

DMITRI KOTJUH

NAISELIKKUSE ÕPPETUND: PEALINNA BALLETIÕPETAJA PANEB PAIDE NAISED KAUNILT LIIKUMA

Tahad olla graatsiline naine – mine balletistuudiosse

ANNE PÕDER

Kord nädalas tuleb Paides kokku omapärane kooslus naisi – naistearst, õpetaja, reisikonsultant, arhitekt, turundusjuht ja nii mõnegi toreda ameti esindaja veel. Mis neid seob? Vastus kõlab ühe väikelinna kohta pisut uskumatult – ballett. Just nimelt! Paides on balletistuudio, kus täiskasvanud prouad-preilid on juba neli pikka hooaega balletiõpetaja Sanna Kondase käe all õppinud oma keha valitsema ja liigutusi tantsudeks vormima.

Kui Eesti Rahvusballett 2016. aasta sügisel Paides laste balletistuudio avas ning ennemalt Estonia lavasid vallutanud baleriin Sanna Kondas tuli sinna baleriinidele järelkasvu õpetama, ei osanud ta aimatagi, et peale laste tahavad tema tundides käia ka eri vanuses naised. «Mõni neist on juba vanaema staatuses, mõni väikese balletikasvandiku ema ja mõni alles unistab emaks saamisest,» täpsustas ta.

Seltskond oli sedavõrd kirju, et Kondase ütlust mööda oli tal esiotsa kohe natuke hirm. «Kes nad on? Mida nad minult ootavad? Millised on nende võimed?» küsis ta endalt.

Kui Kondas nägi, kui motiveeritud ja elevil naised balletist on ning millise innuga kaasa teevad, kadus tal igasugune hirm ära. «Meil kujunes välja vastastikune koostöö. Oleme üks meeskond ja täiendame üksteist. Nii sünnivadki kord nädalas tunnid, mis panevad hinge ja keha tantsima ning annavad kõigile positiivset energiat,» lausus ta.

Naiste tantsutaust on Kondase teada täiesti erinev. Kellel võimlemine, kellel rahvatants, stepptants, flamenko või sõutants. «Balletiga polnud neist otseselt keegi varem tegelenud. Kui, siis oli mõni ehk üksikuid tunde võimlemise või mõne muu tantsustiili kõrvalt saanud,» lausus ta.

Neli hooaega Kondase vormida olnud naised on selle ajaga tublisti arenenud. «Iga päev ei saa ma sellest arugi. Minu silm on nendega sedavõrd harjunud ja pean nende oskusi kuidagi iseenesestmõistetavaks. Aga kui tundi on tulnud mõni uus liige, siis on erinevus kohe näha,» ütles ta.

See ei tähenda, et Kondas uusi täiskasvanud balletihuvilisi ei ootaks. «See vahe edasijõudnutega, mis algul ongi, kahaneb kiiresti ja annab motivatsiooni pingutada,» selgitas ta. «Rühmas pole sugugi kõik treeninud nelja hooaega. On ka hiljem liitunuid, kes on kenasti sulandunud.»

Menukaks on osutunud ka suvised balletilaagrid. Nendes on käinud ka selliseid naisi, kes muidu stuudiotöös kaasa ei tee. «Nii mõnigi on balletimaigu ja tunnetuse kätte saanud just sealt ja meiega hiljem liitunud,» märkis Kondas.

Ta lisas, et eesmärk polegi ju koolitada täiskasvanud naistest baleriine, vaid arendada nende koordinatsiooni, painduvust, naiselikkust, graatsilisust. «Loodetavasti saavad nad tundidest lisaks kõigele muule ka hea tuju,» sõnas ta.

Tänavune hooaeg oli Kondase ütlust mööda kahtlemata teistsugune. «Olime sunnitud kodus istuma ja paar kuud koos harjutamist vahele jätma,» lisas ta.

Õnneks oli balletistuudiol võimalik Paide muusika- ja teatrimajas salvestada videotunde ja need harjutamiseks edastada. «Omaette treenida ilma, et õpetaja positsiooni või kehahoiakut parandaks, pole ikkagi päris see,» ütles Kondas.

Nüüd teevad Paide balletistuudio rühmad kaotatut tasa, treenivad kaks korda nädalas ja lihvivad hooaja jooksul õpitud tantse lavakõlblikuks. Tulemas on balletistuudio kontsertetendus «Haldjate võlumaa», kus kõik, kes soovivad, saavad suurel laval esineda.

Kontsertetendused on Kondase meelest kujunenud toredaks tavaks ja panevad justkui hooajale piduliku punkti. «Aga see ei tähenda, et lavale tulek oleks kõigile kohustustlik,» rõhutas ta. «On naisi ja ka lapsi, kes ei soovi esineda ja pelgavad lava. Nemad saavad siis saalist etendust nautida või esinejaid muul moel lava taga toetada.»

Tänavu lükkus etendus küll kevade asemel suvesse, kuid tulemata see ei jää. Juba 2. juulil on Paide balletihuvilised eesriide taga valmis Sanna Kondase õpetatud tantse esitama.

«HALDJATE VÕLUMAA»

Paide balletistuudio õpetaja Sanna Kondase loodud ballettfantaasias «Haldjate võlumaa» astub lavale 25 last ja 9 naist. Kõik tantsud on Kondas hooaja jooksul tantsijatele selgeks õpetanud. Teda on assisteerinud Merike Ivanov.

Etendus põhineb Adolphe Adami muusikal. Kõlab maailma ühe enim mängitud klassikalise balleti «Giselle» ja balleti «Korsaar» muusika.

Publik saab nautida võlumaailma, kus elavad graatsilised haldjad ja lustakad liblikad.

Etendus algab kell 19 ja kestab umbes pool tundi.

MIDA ÜTLEVAD PAIDE BALLETISTUUDIO NAISED?

Marju Raja,
naistearst, sünnitusosakonna juhataja
Kohe, kui nägin kuulutust, siis arvasin, et mulle võiks ballet meeldida ja sobida. Ja kohutavalt meeldib, ma pole kordagi kahetsenud, et sinna läksin. Meil on tohutult armas ja innustav õpetaja, kes viitsib meiega tegeleda ning tantse ja kavasid koostada.

Trenni lähen alati hea meelega, et kord nädalas selga sirutada, ilusa muusika saatel tantsida ja teha endale jõukohaselt nii, nagu oskan ja suudan, et korrakski unustada oma argimured. Saan trennist alati positiivse laengu ja energia.

Martha-Beryl Grauberg,
Paide muusika- ja teatrimaja direktor
Niipea kui nägin kuulutust, et Paides avatakse täiskasvanute balletirühm, olin kohal. Olin seda võimalust ammu oodanud. Ballett on köitnud mind lapsepõlvest peale. Mäletan, kuidas kodus klaveri najal jalgu tõstsin ja varvaste peal kõndida proovisin, sest tahtsin saada Anna Pavlovaks.

Balleti puhul võlub mind, et see näib nii õrn ja plastiline, aga seda pole võimalik saavutada ilma raske tööta. Balletti ei tantsi üksnes keha, vaid ka hing ja mõistus.

Sanna Kondas on minule väga oluline inimene. Ta on muutnud tunnid nauditavaks ning süstinud enesekindlust ja usku, et kui tahame, saame kõigega hakkama. Mina võin küll öelda, et üks unistus on balletistuudioga täitunud. Minust ei saanud küll baleriini, aga ma saan oma kodulinnas tantsida balletti koos väga ägedate naistega.

Ellen Rosimannus,
saksa keele õpetaja
Ballett on suurepärane kombinatsioon kaunist muusikast ja jõukohasest liikumisest. Klassikalist muusikat kuulata ja balletti vaadata olen alati armastanud. Loomulikult tahtsin väikse tüdrukuna saada muuhulgas ka baleriiniks. Minu lapsepõlves oli televiisor haruldane, kuid esimesi balletietendusi nägin just televiisorist.

Balletiharjutused eraldi võttes on kergemad kui balletikavad. Mulle on rasked liigutused vasaku kehapoolega. Ühe aastaga tulemust veel ei näe, kuid harjutamine teeb paremaks.

See on suur ime ja võimalus, et saan väikses Paides täiskasvanuna viia ellu lapsepõlveunistuse ja minu juhendaja on professionaalne baleriin Sanna Kondas.

Marje-Ly Rebas,
arhitekt
Otsisin kaua trenni, mis ei oleks «tuim tampimine», vaid annaks midagi nii kehale, hingele kui ka vaimule. Trenni, kus võiks olla eelduseks kaasamõtlemine ja koosloomine.

Asjad juhtuvad – valdavalt õiges kohas ja õigel ajal. Esimesest tunnist peale tundsin, et asi on õige. Ballett on ideaalne treening valdavalt istuva töö tegijale, treenides just vajalikke lihaseid.

Esimene õppeaasta oli vundamendi ladumine ja möödus püüdmise tähe all asjast aru saada. Muidugi tabas mind aeg-ajalt ahastus, et midagi ei tule välja, kuid õpetaja rahustas, et balletis ei ole midagi loomulikku. Aina rohkem saan nüüd juba aru, et tantsida tuleb tegelikult peaga.

Maarit Nõmm,
Paide muusika- ja teatrimaja turundusjuht
Trenni läksin koos kunagise töökaaslasega, tundus lihtsalt huvitav ja tahtsime stuudiole hoogu anda.

Kuigi arvasin, et ballett pole üldse minu teema, on see mulle meeldima hakanud. Meeldib see, et klassikalise balleti igal sammul ja liigutusel on kindel viis, kuidas seda teha tuleb. Igal liigutusel on oma prantsuskeelne nimetus. Mulle ei meeldi improviseerida, nii et tunnen ennast hästi, kui keegi ütleb täpselt, kuidas midagi tegema pean. Iseasi, kuidas see välja tuleb.

Trennis käimine on nagu meditatsioon: ilus muusika, keskendud ainult oma *plié*' le ja *développé*' le, muid mõtteid pole aega mõelda. Kui õpetaja annab ette mõne eriti ägeda kombinatsiooni, on tore seda proovida.

Sanna Kondas on fantastiline õpetaja. Mul on suur au ja privileeg õppida professionaalse balletitantsija käe all. Olen aru saanud, et balletti võib tõesti igaüks harrastada vanusest ja kogemusest sõltumata.

Anete Raabe,
õpilane
Tahtsin stuudiosse minnes õppida oma keha paremini tundma ning soovisin end tantsuliselt proovile panna. Ballett on palju raskem, kui välja paistab.

Olen tohutult õppinud oma keha ja võimete kohta, see on olnud imeline kogemus. Ballett on andnud mulle teadmise, mis peitub selle imekauni kunstivormi taga ja kui palju pühendumist üks tantsustiil nõuda võib.

Ave Jõesaar,
reisikonsultant
Ballett annab hea aluse kõikide tantsude õppimiseks. Ma ei ütleks, et see on lihtne, pigem ikka raske, kuid samas väga huvitav ja hariv.

Monika Kirss,
matemaatikaõpetaja
Käin balletistuudios teist hooaega. Tants on mind saatnud kogu elu, kuid kahjuks mitte balleti kaudu. Ballett on lihtsalt nii ilus, selles on kergus ja graatsia.

Professionaalidel tuleb kõik nagu lendleva kergusega. Ise tunnen tunnis olles pidevalt, kui keeruline see tegelikult on. Mitte midagi ei tule harjutamiseta.